

BBF-1601100102020400 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

July – 2021

Sanskrit

(Vedanga Nirukta Adhyaya-1, 2)

(Common paper for 2015 & 2016)

(Old Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

(૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(1) All questions carry equal marks.

(૨) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) Answer any five questions.

૧ નીચેના સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૧૪

1 Explain with reference to the context of the following : 14

(૧) પર: સંનિકર્ષ: સંહિતા: ।

(૨) ॐ સમામ્નાય: સમામ્નાત: ।

૨ નીચેના શબ્દોના યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો : ૧૪

2 Give etymology with reference to Yaska of the following : 14

(૧) અધ્વયુ: ।

(૨) રાત્રિ: ।

(૩) ઉદકમ્ ।

(૪) મેઘ: ।

૩ નીચેના છંદોના લક્ષણ - બંધારણ સદૃષ્ટિ સમજાવો : ૧૪

3 Explain with definition, structure and examples of 14

the following metres :

(૧) ભુજંગપ્રયાતમ્ ।

(૨) ઉપજાતિ ।

૪	નીચેના છંદોના લક્ષણ-બંધારણ સદૃષ્ટાંત સમજાવો :	૧૪
4	Explain with definition, structure and examples of the following metres :	14
	(૧) અનુષ્ટુપ્ ।	
	(૨) ઇન્દ્રવજ્રા ।	
૫	યાસ્કે સ્વીકારેલા નિર્વચનના સિદ્ધાંતોની સોદાહરણ ચર્ચા કરો.	૧૪
5	Discuss with illustrations the principles etymology accepted by Yaska.	14
૬	ચત્વારિ પદજાતાનિ । વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૧૪
6	Discuss in detail – ચત્વારિ પદજાતાનિ.	14
૭	“પ્રશિષ્ટ છંદોની ઉત્ક્રાંતિ વૈદિક છંદોમાંથી થઈ છે.” આ વિધાનની ચર્ચા કરો.	૧૪
7	"The evolution of the classical metres is from the Vedic metres". – Discuss the statement.	14
૮	સમવૃત્તછન્દાસિ અને અર્ધસમવૃત્તછન્દાસિની વ્યાખ્યા આપી, તે બન્ને વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.	૧૪
8	Explain with definition the સમવૃત્તછન્દાસિ and અર્ધસમવૃત્તછન્દાસિ and clasify the difference between સમવૃત્તછન્દાસિ and અર્ધસમવૃત્તછન્દાસિ.	14
૯	નીચેના વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
9	Write short notes on the following topics :	14
	(૧) નિઘન્ટુ અને નિરુક્તનો પરસ્પર સંબંધ	
	(1) Mutual relationship between નિઘન્ટુ and નિરુક્ત	
	(૨) નિપાત:	
૧૦	નીચેના વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
10	Write short notes on the following topics :	14
	(૧) અષ્ટગણા: ।	
	(૨) વિષમવૃત્ત છન્દાસિ ।	